



"Als je in de zorg werkt,
moet je je er bewust
van zijn dat
medewerker en cliënt
samen aan hun beider
ontwikkeling werken"

Hester Buijs: "Mensen en systemen in beweging brengen"

Besturen vanuit intuïtie en oprechte aandacht

Ze begon haar loopbaan als logopediste voor kinderen die niet konden praten en ging daarna met mensen met een verstandelijke beperking werken. Hester Buijs, sinds februari lid van de Raad van Bestuur van de Raphaëlstichting, beschouwt waarachtige ontmoetingen als voorwaarde voor een goede samenwerking. Daarom voelt ze zich zo thuis bij mensen met een verstandelijke beperking: "Zij zijn vaak heel goed in ontmoetingen met weinig of geen woorden. Ik wil mensen vanuit mijn hart ontmoeten. En vanuit en via die ontmoeting – met mensen, met systemen – probeer ik de wereld om me heen in beweging te brengen."

Tekst: Arianne Collee
Beeld: Michel Wijnbergh

Als kind voetbalde en ravotte ze veel met de jongens uit haar klas. Inmiddels is ze 54, loopt ze nog steeds graag hard en maakt ze als spelverdeler op het middenveld deel uit van het veteranenhockeydamesteam. Hielp ze haar moeder als kleine meid graag met klusjes in de (moes)tuin, nu heeft ze haar eigen moestuin waar ze haar eigen piepers oogst en de aarde in beweging brengt met het doel opbrengst te creëren.

Hester groeide op als jongste van een gereformeerd artsengezin met vijf kinderen. "Aan de buitenkant was ik een vrolijk meisje. Makkelijk in de omgang, sociaal. Speels en beweeglijk. Maar van binnen was ik kwetsbaar. Ook angstig. Ik was het liefst buiten. De weg naar buiten was letterlijk mijn uitweg. Daar vond ik verbinding en vertrouwen; in de natuur en in de tuin van mijn ouderlijk huis waar ik noten, steentjes en lichte en donkere plekjes verzamelde. Waar de bomen en die plekjes mij innerlijke rust en hun liefdekracht gaven. Daar en toen heb ik mijn eerste ervaringen opgedaan met waarachtige ontmoetingen en communicatie op zielsniveau."

Zonder woorden

Natuurlijk waren er allerlei ontmoetingen met mensen waar ze van genoot. Naast de intense, liefdevolle aandacht die ze van haar moeder kreeg, waren er ook de 'alledaagse ontmoetingen': "Soms liep ik als kleine meid

alleen van school naar huis. Ik zie meteen zo'n zomerse dag voor me; als vanzelfsprekend word ik de straat overgezet door de kapper van de overkant. Die alledaagse ontmoetingen zonder veel woorden, dat waren momenten die ik heerlijk vond. Ontmoetingen waarin je het goede ervaart. Dat is het soort contact waarvan ik nog steeds houd."

Eigenlijk wilde Hester na de middelbare school leraar biologie of aardrijkskunde worden. "Ik denk vanwege de verbinding met de natuur en het landschap. Ik had ook voor bosbouw kunnen kiezen. Maar ik koos logopedie. Geen idee waarom. Achteraf kan ik die keuze prima plaatsen. Dit vak heeft alles met interactie en in beweging brengen te maken. Twaalf jaar heb ik met jonge niet-sprekende kinderen met een lichamelijke handicap gewerkt. Spastische kinderen bijvoorbeeld, die door hun handicap niet tot spreken kwamen. Door plezier met ze te maken, daagde ik de kinderen uit om in zichzelf de sleutel te vinden om tot communicatie ofwel in beweging te komen, anders dan via de spraak. Dus bijvoorbeeld met gebaren, of door te spreken met hun ogen of via een leesboek door daarin iets aan te wijzen."

Hester had als logopediste een prachtige tijd, maar de natuur en het land bleven trekken. Ze vroeg een boer of ze een dag in de week bij hem mocht komen werken. "Ik wilde leren melken en oogsten, eigenlijk wilde ik boer worden. Mijn eerste ontmoeting met Okke, de betreffende boer, was een bijzondere. Een middag lang keerden we samen pootaardappeltjes om het slechte pootgoed eruit te halen. We spraken nauwelijks, maar in die ontmoeting gebeurde van alles. Zonder woorden. Ik kan niet goed in woorden uitleggen wat er dan gebeurt. Je ontmoet elkaar in een sfeer, ik noem het een zielenontmoeting. Die ontmoeting met Okke is tot een mooie vriendschap uitgroeid."

De aarde als metgezel

Vanuit haar liefde voor de aarde en het tuinieren kwam Hester als begin-dertiger bij de Kraaybeekhof terecht. Na een moestuincursus deed ze er de bd-opleiding. Ze



"Ik heb het volste
vertrouwen dat
complexe
vraagstukken via
oprechte aandacht
en interesse
opgelost kunnen
worden"



werd uiteindelijk toch geen boer, maar ging wel in een 'agrarisch' werkgebied werken, want ze werd coördinerend begeleider bij een ecologische zorgboerderij waar ze een nieuwe dagbestedingslocatie realiseerde. En doordat ze op de Kraaybeekerhof kennis had gemaakt met de antroposofie, koos ze op 38-jarige leeftijd voor de antroposofische zorg als 'manager dagbesteding in de agrarische werkgebieden'. "Ik geloof in het gezondmakende van de landbouw. Via het werken met de aarde kun je ervaren dat je het niet alleen hoeft te doen. Bewoners, cliënten kunnen de natuur als hun metgezel, als maatje ervaren. De zon, de planten en dieren nodigen hen uit. Via het zorgen voor die natuur, voelen ze dat ze van betekenis zijn. Op de Novalishoeve bijvoorbeeld werken jonge mensen die met een verslaving en/of justitie te maken hebben gehad. Via de boerderij en de natuur hervinden ze hun wilsimpuls en het vertrouwen dat ze wat kunnen betekenen voor de wereld."

Geenszins beperkt

Voor Hester is het helder waar het in haar leven om gaat: "Mijn leven staat in het teken van 'in beweging brengen', zowel privé als in mijn werk. Wezenlijke ontmoetingen spelen een belangrijke rol. Als ik ergens voor het eerst kom, neem ik de plek in me op, (be)schouw die en breng via interactie mensen en systemen in beweging. Er vinden hele bijzondere ontmoetingen plaats; tussen personen, maar ook met het wezen van de betreffende plek, het landschap of de organisatie. Vaak ervaar ik intuïtief vanuit deze verbinding een richting of koers die er gewenst wordt." "Ik voel me zo thuis in de zorg voor verstandelijk gehandicapten omdat bewoners en cliënten vaak heel goed zijn in ontmoetingen op zielsniveau, met weinig of geen woorden. In dat opzicht zijn ze geenszins 'beperkt'." Hester geeft een voorbeeld: "Na het overlijden van mijn vader zei een bewoner die tijdens 'de ochtendspreuk' zag dat ik het moeilijk had: 'Hester moet opletten zelf'. Voordat die bewoner dat tegen me zei, was ik wel overwogen naar 'de ochtendspreuk' gegaan. Omdat ik het zelf nodig had, maar ook omdat ik bewoners de gelegenheid wilde bieden om van betekenis te zijn. Als je in de zorg werkt,

moet je je er bewust van zijn dat medewerker en cliënt samen aan hun beider ontwikkeling werken. Ik creëer welbewust momenten waarin 'het' kan gebeuren. En met 'het' bedoel ik 'liefdekracht' uitnodigen zijn werk te doen. De liefdekracht die er is, die kun je uitnodigen om via de mens zijn werk te doen. Ten behoeve van mensen, ten behoeve van de wereld."

Vertrouwen

Dat Hester durft te varen op haar mogelijkheden om mensen en organisaties in beweging te brengen, is een ontwikkeling van na haar veertigste levensjaar. "Rond die leeftijd vond een ommekeer plaats in mijn leven door de verliezen die ik toen leed. De bijna twintig jaar durende relatie met mijn toenmalige partner kwam tot een einde en twee dierbaren overleden in korte tijd – mijn moeder en een nabij familielid van pas 18 jaar. Bovendien verhuisde ik van Groningen naar Molenhoek. Het was in die periode dat ik – vanuit een diep dal – een bodem in mijzelf vond. Ik werd me bewust van de kwaliteit dat ik vaak intuïtief weet wat er gewild wordt, dat kan benoemen en er de voorwaarden voor kan scheppen. Sindsdien leef en werk ik met het volste vertrouwen dat er een liefdevolle toekomst is en dat complexe vraagstukken via oprechte aandacht en interesse opgelost kunnen worden. Mensen hebben in moeilijke tijden, zoals de faillissementsperiode van de Zonnehuizen, vaak tegen me gezegd: 'Jij hebt zo veel vertrouwen ...'. Ook als bestuurder zet ik bij ingewikkelde en zakelijke gesprekken mijn intuïtie en oprechte aandacht in."

Hester vindt het van groot belang dat een organisatie een ontwikkelingsweg kan gaan die vanuit de toekomst gewild wordt: "Om dat te bewerkstelligen stimuleer ik de mensen binnen de organisatie om in hun kracht te gaan staan, vaak door ze een duwtje te geven. Pas zei iemand tegen me: Waar jij komt, ontstaat reuring en beweging. Ik probeer inderdaad oude settings, oude situaties weer in beweging te krijgen. Ik keur niet af, maar stimuleer beweging, zodat mensen zichzelf vragen gaan stellen en een enge stap durven zetten." ◻